

§ 12**Översyn av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd**

- Uppdrag från utbildningsnämnden 2021-04-22

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på uppdraget.
2. Ny tillämpning av bestämmelser om tilläggsbelopp gäller från och med 1 augusti 2021, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.
3. Utbildningsnämnden upphäver beslut från 2013 (dnr. 13–516/1772) om behovsgrupper och beloppsnivåer för förskoleklass, grundskola och fritidshem från och med 1 augusti 2021.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 26 maj 2021, dnr 5.5.1–4108/2021.

Utbildningsnämnden har den 22 april 2021 uppdragit åt utbildnings-förvaltningen att göra en översyn av tilläggsbeloppssystemet. Förvaltningen instämmer i att nuvarande tillämpning med behovsgrupper, fasta belopp och beslutsmotiveringarna bör ändras och ger därför ett förslag till ny tillämpning.

Tilläggsbelopp ska lämnas för elever som har omfattande behov av särskilt stöd och ska vara individuellt bestämt utifrån elevens behov.

Precis som i den nuvarande tillämpningen kommer det att göras en individuell bedömning av elevens unika behov, men belopp kopplas inte till förutbestämda fasta kriterier för behov och stödåtgärder utan tillämpas utifrån omständigheter i det enskilda fallet.

På beslutet anges klargörande motivering kring varför tilläggsbelopp är beviljat eller inte, vilket tydliggör på vilka grunder beslut är fattat. Förslaget innebär att storleken på tilläggsbelopp blir mer korrekt och motsvarar det skolan har rätt till.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på uppdraget och att ny tillämpning av bestämmelser om tilläggsbelopp gäller från och med 1 augusti 2021, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Vidare föreslås utbildningsnämnden besluta att från och med 1 augusti 2021 upphäva beslut från 2013 om behovsgrupper och beloppsnivåer för förskoleklass, grundskola och fritidshem.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av avdelningen för utveckling och samordning i samverkan med grundskoleavdelningen och avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 8 juni 2021. Ärendet har också att behandlats vid funktionshinderrådets sammanträde den 9 juni 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på uppdraget.
2. Ny tillämpning av bestämmelser om tilläggsbelopp gäller från och med 1 augusti 2021, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.
3. Utbildningsnämnden upphäver beslut från 2013 (dnr. 13–516/1772) om behovsgrupper och beloppsnivåer för förskoleklass, grundskola och fritidshem från och med 1 augusti 2021.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkanden

Martin Westmont (SD) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Förslag till beslut:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Utbildningsförvaltningen har anfört att det finns en otydlighet i lagstiftningen vad gäller resursskolorna. En hemställan till regeringen har gjorts om att skollagens bestämmelser måste bli tydligare. Ett förfarande vi stödjer.

Att redan nu ändra nivåerna på tilläggsbelopp och/eller verksamhetsstöd vilket bidrar till att skapa en oviss skolgång för många elever anser vi är problematiskt. Det skapar en osäkerhet och otrygghet hos många elever och vårdnadshavare som kan få negativa konsekvenser för alla berörda parter. Vi anser med den bakgrunden att bidrag till resursskolorna ska fördelas likt det var innan de nya direktiven implementerades, och att så även sker fram till att den hemställan som ska behandlas av regeringen är genomförd.

Utbildningsförvaltningen tilldelas en väldigt stor del av stockholmarnas gemensamma skatteintäkter. All politik handlar om prioriteringar och hur styrande partier väljer att fördela stockholmarnas resurser. Det är politikernas uppgift att se till att pengarna används där de gör mest nytta. Den socioekonomiska resursfördelningen är idag en väldigt stor budgetpost för Stockholms skattebetalare. Finns det inom denna budgetpost skattemedel som skulle kunna göra mer nytta någon annanstans i stadens verksamhet? Som ökade resurser till stadens resursskolor. Vi föreslår att förvaltningen ser över stadens utbildningsverksamhet för att se om en omfördelning av befintliga resurser kan förbättra möjligheterna för resursskolor att bedriva en fullgod utbildning.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Martin Westmont (SD) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag.

Särskilda uttalanden

Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Förra året utlovade den borgerliga majoriteten en ny finansieringsmodell som skulle säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi för de fristående resursskolorna och att staden skulle starta egna kommunala resursskolor. I början av januari 2021 fick vi signaler om att den nya modellen som nämnden fattat beslut om inte fungerat som tänkt och det fanns ingen särskild satsning på att bygga ut de kommunala grundskolorna i den grönbå majoritetens budget.

Som konsekvens har återigen ett stort antal barn i staden befunnit sig i en oviss situation där de inte vet hur deras skolsituation kommer att se ut i framtiden. Det har inneburit ett stort lidande för barnen och deras vårdnadshavare. Trots detta har det dröjt ända till nämnden i juni innan ett ärende kommer upp för hantering som adresserar frågan.

Under det senaste året har vi varit oroats över den ökande andelen avslag på både tilläggsbelopp och verksamhetsstöd det senaste året och även om vi har stor respekt för det seriösa arbete som förvaltningen gör för att hantera detta både rättvist och likvärdigt bör finnas utrymme för en generösare bedömning.

Vi har fått fler signaler på att förvaltningen utvecklat en allt för hård bedömning av ansökningarna. Exempelvis nås vi av rapporter att flera kommunala skolor allt oftare avstår från att söka verksamhetsstöd trots att de ser behov av förstärkta insatser för elever med omfattande behov av särskilt stöd. Bedömningen har förändrats över tid och trots att det inte framkommit någon kritik från förvaltningsrätten på avslagen eller nivåerna anser vi att det ändå finns skäl att granska detta noggrannare.

Det är svårt att inte tolka detta som att det skett en allt hårdare bedömning och allt fler avslag. Vad vi kan se finns det utrymme i budgeten för en högre generositet, vilket även detta är ett tecken på att det nu är en hårdare bedömning än tidigare. Via tilläggsbeloppen och verksamhetsstödet nås de elever som har det största behovet.

Vi ställer oss positiva till att förvaltningen nu har tagit fram ett förslag för en översyn av tilläggsbeloppen och verksamhetsstöden. Det är ytterst angeläget att alla barn ges stöd efter behov oavsett vilken skola man går i och ambitionen om att göra ansökningsprocessen mer tillgänglig och lättare att förstå för vårdnadshavarna och skolorna är god. Vi är dock oroade över de risker som förvaltningen lyfter och att det finns en genomgående analys över hur den nya tillämpningen kommer att påverka handläggningstiden på sikt. Vidare har den grönbå majoritetens senfärdighet i frågan gjort att den nya tillämpningen behöver införas hastigt och att det kan få konsekvenser för förvaltningens förmåga att sköta administrationen av utbetalning och uppföljning. Vi förutsätter att förvaltningen ges förutsättningar för att klara av att hantera den nya tillämpningen genom stärkt bemanning där det behövs för att det ska gå så smidigt som möjligt att hantera ansökningar av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd under hösten.

Gällande strukturbidragen till resursskolorna ställer vi oss positiva till att nivån nu höjs för att säkerställa att alla barn får stöd utefter behov. Strukturbidraget ska kompensera för de kostnader resursskolorna har för att de bara tar emot elever i behov av särskilt stöd – men det får inte vara fastställt beroende på nivån av tilläggsbelopp som tilldelas skolan. Dessa måste alltid vara individuellt prövade. Däremot har det framgått att den beräkning som gjordes i den utredning som presenterades för nämnden i juni 2020 var för låg och att det finns skäl att höja strukturbidraget.

Slutligen ställer vi oss frågande till att höjningen av strukturbidraget finansieras genom att pengar tas från nämndens anslag till tilläggsbelopp och verksamhetsstöd. Vi vet inte hur många tilläggsbelopp som kommer att beviljas under hösten

2021 och hur mycket verksamhetsstöd som kommer att delas ut. Samtidigt gör staden ett enormt överskott och vi anser att det är rimligare att äska medel från överskottet istället för att flytta om pengar inom nämndens budget.

De fristående resursskolorna i staden, vårdnadshavare och elever har sedan årsskiftet lyft en stor oro över den rådande situationen. Vi ställer oss dock frågande till varför det tagit den grönbå majoriteten över sex månader att adressera detta trots att de haft vetskap om den utsatta situationen som många elever och vårdnadshavare befunnit sig i under en längre tid. Det är inte rimligt att skylla ifrån sig på staten samtidigt som man själv dröjt en längre tid med att agera i fråga.